

възнасят своите молитви към Бога, обитавайки заедно със зверовете разни незабележими поселища на земята... Това са някакви безплътни борци и безкръвни бойци, спазвайки пост, вместо шумни и разкошни обеда, и вместо сити блюда, ако е възможно, невкусващи нищо. А когато дойде при тях странник, макар и рано сутрин, те го приемат с такава радост и добро желание, че измислят друг вид пост - ядат неохотно, без желание. Чудно нещо!... На желанията на своите противници и на своята природа те служат с желание на ближните, та с всички средства да изгонват желанията на плътта, за да бъде управителка душата, която избира всякога най-доброто и най-богоугодното. Те са блажени, следвайки и тук такъв живот, но още по-блажени са, когато се преселват оттук в другия живот, за който непрестанно жадуват и мечтателно се стремят по-скоро да видят" (Евагрий, Църковна история, I, 21).

Друг писател от VI век, Кирил Скитеполски (+ 560 г.), който се потрудил да състави жития на великите палестински подвижници Евтимий (+ 473 г.), Теодосий (+ 529 г.), Сава Освещени (+ 531 г.), Кириак (+ 557 г.), Йоан Мълчаливи (+ 557 г.) и Теогний, като описва живота на монасите от палестинската лавра на преподобни Герасим, пише: "Встъпилиите в монашество отначало живеели в манастира и изпълнявали в него монашески задължения; а тези, които са се приучили на чести и продължителни трудове и достигнали някои степени на съвършенство в подвижническия живот, се заселвали в килии. Отишелниците се грижели за мирски неща така малко, че нямали нищо, освен облекло. Постелката им била не нещо друго, а рогозка. В килията им се намирал съд с вода, която служела и за пиене, и за напояване на палмови пръчки. Когато излизали от килията, не я затваряли, та който пожелае, да може да влезе в нея и да вземе потребното от маловажните вещи, намиращи се там; така малко били привързани към земните неща те! Никому не се позволявало в килията да пали огън и да вкусва варено ядене. Когато някои от пустинниците дошли веднъж при преп. Герасим да искат позволение да палят в килиите си огън, да ядат варено и да четат при светилник, великият старец им отговорил: "Ако искате да живеете така, твърде изгодно е да бъдете в манастира. Но аз през целия си живот не ще позволя това да бъде при пустинниците." Жителите на Йерихон, като чули, че животът на старците при авва Герасим е така строг и нерадостен, поставили си за правило в събота и неделя да идват при тях и да им принасят някакво утешение. Мнозина от подвижниците, като узнали, че жителите на Йерихон идват при тях с такива намерения, бягали и се отдалечавали от тях" (Кирил Скитеполски, Живот и дела на св. Евтимий Велики, - Християнское чтение, 1824 г., XV, с. 89-93).

"Заобиколени, по думите на апостола, от такъв голям облак свидетели" (Евр. 12:1), нека пристъпим с пълно доверие към четене на дивното творение на блажени Йоан, в което ще видим като че ли с очите си "безплътни борци" против всичко, което помрачава нашата природа. Но, описвайки живо